

INTERVIEW

'CANCEL CULTURE' OM MENSEN TERECHT TE WIJZEN: 'GECANCELDE' PERSOON MOET UITLEG GEVEN

09.07.2020 | 21:50 UUR | MAGALI MEIJERS

Onlangs heeft [J.K. Rowling samen met 149 anderen](#) een open brief ondertekend waarin ze pleiten tegen de 'cancel culture'. Maar wat is dat eigenlijk?

Simone Driessen is wetenschappelijk docent aan de Media en Communicatie faculteit van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Momenteel doet ze onderzoek naar het gedrag van Harry Potter- en Taylor Swift-fans.

CANCEL CULTURE

"Cancel culture is het fenomeen dat een groep mensen, meestal fans, het niet eens zijn met wat een publiek figuur heeft gedaan of gezegd. Je kunt het zien als een vorm van 'calling out', ofwel je spreekt iemand aan op gedrag dat volgens jou niet door de beugel kan."

Dit aanspreken gebeurt meestal via sociale media. Zo wordt gepost over acties die niet geaccepteerd worden en ook anderen worden opgeroepen om de persoon in kwestie te 'cancelen'. Het doel is meestal om iemand duidelijk te maken dat bepaald gedrag of een uitspraak

niet kan, door zijn of haar carrière te stoppen en daarmee iemands macht te ontnemen. Maar is het een nieuw verschijnsel? Driessen denkt van niet.

GESCHIEDENIS

“De cancel culture is een fenomeen dat al jaren bestaat. Maar door sociale media is het veel zichtbaarder geworden en heeft het een duidelijkere vorm gekregen. De #metoo beweging is een van de eerste momenten waar dit verschijnsel door de mainstream media is opgepikt. Die hadden een belangrijke rol in het uitvergroten van de beweging”, zegt Driessen.

Waar het fenomeen precies ontstaan is, is niet duidelijk, maar in 1991 werd de term al gebruikt in een scène uit de film *New Jack City*. Later werd het begrip steeds vaker gebruikt om te reageren op iemand die iets doet waar anderen het niet mee eens zijn. Van vrienden en kennissen, tot uiteindelijk beroemdheden en publieke figuren.

Lees ook

[Jennifer Lopez over MeToo-ervaring: 'Ik was in paniek'](#)

Iemand cancelen is snel gedaan, maar heeft grote consequenties voor degene op wie die actie is gericht. De gevolgen voor iemands carrière kunnen dan ook ingrijpend zijn. Driessen: “Sommige mensen verliezen naar aanleiding van acties en uitspraken hun baan en dragen voortaan een slechte naam met zich mee.

[Roseanne Barr is hier een voorbeeld van](#). Zij is ontslagen en haar show is geannuleerd na uitspraken die niet goed vielen bij het publiek. Voor anderen is het ook een vorm van publiciteit. Schrijver J.K Rowling bijvoorbeeld, zij stopt niet met wat ze doet, maar ziet het misschien juist als een mogelijkheid om weer in de spotlight te staan.”

Lees ook

[Roseanne Barr wil geen medelijden om annuleren serie na racistische tweet](#)

BRIEF

Maar het kan ook anders, stelt Driessen: “Ik vond de brief die J.K. Rowling samen met 149 anderen ondertekend heeft heel interessant. Ik snap wat ze zeggen. Ze willen niet beperkt worden in hun vrijheid van meningsuiting, maar het is ook belangrijk om je te realiseren dat normen en waarden in de maatschappij veranderen. Met de brief proberen ze een middenweg te vinden. Al denk ik niet dat die veel impact zal hebben.”

J.K. Rowling is zelfs al een aantal keer gecanceld door haar fans, omdat [sommige van haar uitspraken volgens hen niet meer in deze tijd passen](#). “Een tegenreactie is heel belangrijk. De persoon die gecanceld wordt zal openheid en erkenning moeten geven. Maar Rowling doet dat niet. Ze vecht terug of reageert helemaal niet.”

TAYLOR SWIFT

De Amerikaanse zangeres Taylor Swift heeft ook met de cancel culture te maken gehad. Haar fans accepteerden niet dat ze geen politiek standpunt innam. Driessen: “Dat is helemaal omgeslagen met haar laatste albums. Haar nummers en videoclip zijn nu juist politiek beladen.”

Maar toen duidelijk werd dat Swift geen Trump-aanhanger was, gaf dit sommige fans alsnog een reden om te haar te cancelen. “Taylor Swift is goed met de cancel culture omgegaan. Ze stond achter haar eigen verhaal en heeft daarmee alles onder controle kunnen houden.”

Wat betreft de toekomst is het volgens Driessen koffiedik kijken. “Ik hoop dat de cancel culture sommige dingen opheldert, dat mensen reflectiever zijn over wat ze doen en zeggen. Normen en waarden in onze maatschappij veranderen, we zullen mee moeten groeien. Maar ik hoop dat we ook kunnen accepteren dat ieder mens anders in het leven staat.”

FOTO PEXELS

Het beste van LINDA.nl direct in je mail? [Meld je aan](#) voor onze nieuwsbrief.